

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XIV. Si vos cùm sitis mali, nôstris bona data dare filijs vestris, quantò magis Pater vester de cœlo dabit Spiritum bonum petentibus se. Luc. 11. v. 13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

quod in copiose in te quoque descensura
sunt illa flumina, quorum vix nomen
intelligis, ipse vero tantam sensit effi-
cacia. O quanta fuit ejus ubertas
donorum! quanta vis, & perennitas!
quone totus in ipsum transfusus erat

cum gratia sua Spiritus Domini? nempe
quia Dives iste credebat se non fuisse
soli sed toti mundo natum, erga
quem non cessat esse be-
neficus.

* * *

XIV.

*Si vos cum sitis mali, nōstis bona dare filiis vestris, quando ma-
gis Pater vester de caelo dabit Spiritum bonum petentibus se?*
Luc. 11. v. 13.

Considera unam esse de maximis
injurias, quas facere DEO tuo
possis, si questus fueris te ab illo non
erandū. liquidem ille pronior est ad
dandū, quā tu ad recipiendū,
modo ad petas, quod tibi pro-
ficiat. *Præcipiat qui se concipiscunt.* Sap. 6. v. 14.
Jam vero ad vindicandū se ipsum de
tanta calumnia, quā illi irrogas, ecce
quoties se demittat tanta Majestas!
Tribunal tuum appellat, & ideo aliud
non petit, quā ut cor ipsius æstimes
ex tuo. an esse potes tam crudus, ut
unū filiorum id neges, quod à te postu-
lat, si scias hoc illi profuturum? quā
ergo ratione suspicari potes id DEUM
tibi negaturum? Hoc argumentum
maximū est roboris, quia *Ad hominem*,
ut vocant; ideo mox dicit: *si vos*, aliū
non petens Judicem, quā te ipsum,
sui accusatorem. & o quanta deberet
hanc argumento ineffe vis ad dissipan-
das omnes nebulas pusillanimitatis,
hesitationis, diffidentiae, si id intime
penetraret, adeo omnia ejus verba

stringunt arguendo à *minori ad majus*,
id est, à Patribus terrenis ad caelestem,
si vos, quando magis Pater vester de
caelo.

2. Considera primò dicere Domi-
num: *cum sitis mali*, id est, maligni, &
propensi ad negandū, ad nocendū,
ideo dicit: *cum sitis*, ponendo hanc
veritatem, non probando, quia loquitur
de propensione natura. malum
non debet præsumi de ullo hominum,
nisi ejus dederit indicium, at inclina-
tio ad malum præsumi potest in omni-
bus. & hoc proposito agebat Christus:
*Estote prudentes, sicut serpentes, & sim-
plices sicut columbae.* volebat nos esse
similes Columbis bene judicando de
omnibus: sed & serpentibus nobis
ab illis cavendo: *Cavete autem ab
hominibus.* Marc. 10. v. 17. non à ma-
lis duntaxat, sed ab omnibus: *ab ho-
minibus.* quia sicut cuncti sunt homi-
nes, ita pariter sunt proni ad malum,
quantum scilicet sufficit ad cavendū,
quod si verum est, uti est verissi-
mum,

num, facile advertis, quanta in casu nostro vis in sit argumento Christi. quippe si quis naturam suam propensus ad malum, qualis tu es, quando negotium illi est cum filiis, eam inclinationem coercet, cogit, superat, adeo ut non modo male illis non faciat, sed bene; quid DEUS faciet, qui ut talis aliam inclinationem habere nequit, nisi omnes juvandi? & ecce id, quod primo stabiliendam erat, velle DEUM tibi facere bene.

3. Considera, illico adjungi: *nostris*, non ait, *datis*, sed *nostris dare*. quia filius nemo facit bene casu fortuito, sed cum consilio. imò adeo hæc doctrina est indita nature, ut non contingat illam disci, sed sciri ab omnibus. an non vides eam etiam assequi bruta animalia? Aspice aquilas, columbas, canes, ipsasque tygrides, quid non agunt in commodum prolis? quare? quia benefacere propriæ soboli est scientia universalis, quæ non addiscitur, non acquiritur, sed in corde nascitur ejusque per instinctum insitum à natura. Itaque si homo cetera stolidus instar bruti, novit tamen benefacere filiis, solum quia DEUS intimum illi dedit instinctum benefaciendi, quanto magis DEUS ipse author talis instinctus? & ecce stabilitum quoque alterum, nempe DEUM non solum velle, sed & nosse tibi benefacere.

4. Considera cum potè dicere non *bona* absolute sed *bona data*, vel accepta ab alio: quia homo pauperimus est, nihil ex se, totum habet à DEO. necesse est, ut, etsi summo studio pro-

curer, labore, & quandoque dolore maximo: *In sudore vultus feceris panem tuo*, ori suo aliquando ducat panem, ut eum largiatur quid ergo DEUS faciet, qui possidet, & si dederit, dici non potest sed propria? in se fontem eorum, quæ dat: & sic quæcumque dederit, nihil perdit. *Deo in misericordia*. & ecce præcambilitum, DEUM non tantum nosse sed & posse dare facilius, quæ posito quid times? potest, & scit, & vult benefacere quidquid desiderari potest tuendum beneficium.

5. Considera eum dicere: *nostris*, non purè *filij*, sed *nostris*, hæc sit adjunctum diminutivum filij hominum longè minus in respectu hominum quam in respectu DEI. clarius hoc edisseram, vult sic illud esse, quod homo solum dat materiale, quod munus est carnis, dat musculos, ossa, dat omne id, quod ad formam corpus pertinet, sed non dat animam hæc tota à DEO est, citra medium ideo ipse potius eorum pater est. *Patrem nostris vobis vocare superius unus est enim Pater vester*, quæ est. at si ipse magis est Pater, quomodo amare minus potest? Pater minus non est nisi unius tantum pater, & ideo si perfectè non amatur esse non debet: at Cælestiter est pater totius *Pater vester* dat animam ut causa unica, & ut causa primaria. Itaque Cælestiter

per amare magis debet, quam terrenus. Adde, quod Pater terrenus solum sit naturalis, Cœlestis verò naturalis simul & supernaturalis, quia est Pater tam in ordine naturæ, quam in ordine gratiæ. quanto igitur magis convenit amare illos, quos ad sortem filiorum excultat tam gloriosam, tam splendidam, & sublimem? & si magis eos amat, quis dubitet magis fore benevolum in eis audiendis?

6. Considera dici: *Pater de celo*: quia non solum est Pater in celo, sed Pater de celo. Pater in Celis DEVS, & Pater de Celis DEVS. dicitur Pater in celo intuitu beatitudinis, quam dat illis, quos sursum vocavit in Regnum suum. dicitur Pater de celo intuitu bonorum, quæ inde transmittit illis, qui hinc remanent deorsum. Ideo sive in celo, sive de celo, ut voles, Pater erit longè beneficentior patribus, qui sunt in terrâ. quia qui beatus existit, aliâ re nullâ gaudere magis potest, quam quod & alios faciat beatos. quemadmodum Nilus si abundet, ut etiam exundet necesse est; at è contrario, qui non modo beatus non est, sed miser, & miserabilis potius imitar exigui fluviole pro se ipso retinere vult illud paululum boni, quod habet, quam dare alteri. & tamen terrenus pater non tenet, sed dat lubens proprijs filijs: quid igitur faciet cœlestis?

7. Considera, quod dicat *Petentibus* se, quia Pater terrenus ita est affectus ad filios, ut bene illis faciat, etiam cum non petunt. eorum necessitates divinat, providet, prævertit, & tu credes

Cœlestem id non facturum etiam rogatum? imò nulla lingua exponere satis potest, quanta sint beneficia, quæ DEUS præstat hominibus, quando illi neque ea se accipere advertunt, quando illum offendunt, quando injuriâ afficiunt, & adeo tractant malè: id quod nullus in terrâ pater facit. *solem suum facit oriri super bonos & malos.* Cogita nunc, fierine possit, ut illis non beneficiat, cum ad eum supplices accedunt? *Quis invocavit, & despoxit illum?* Eccli. 1. v. 12.

8. Considera his perpensis rationibus dubium non esse, quin illi facias injuriam, cum quereris te à DEO non exaudiri. quia penes ipsum culpa esse non potest. tua est culpa; & ideo omnibus querelis te ipsum accusa, quod non petas à DEO, quod tibi proffit. *Spiritus bonus.* hic solus est, quem DEUS date tibi tenetur tanquam Pater amantissimus: aliud si daret, jam non esset Pater. & quis est Spiritus hic bonus? non ignoras. Spiritus est, qui afflatu benigno evehere te debet ad portum Paradisi. *Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam.* Pl. 142. v. 10. Spiritus charitatis, Spiritus humilitatis, Spiritus obedientiæ, Spiritus pietatis, & ita de ceteris loquendo. verbo debet esse Spiritus similis illi Patris tui Cœlestis, qui est *unicus & multiplex.* Sap. 7. v. 22. *unicus* in substantiâ, *multiplex* in attributis. hunc solum si petas, dandum tibi ne dubita. alia si postules, uti sunt terrena bona, dabit tibi, sed solum quatenus ad hunc conferunt. Dixi dandum tibi, quia

R. P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

Bbb ita

ita ipse pronunciat: *Quanto magis Pater vester de caelo dabit Spiritum bonum, petentibus se.* non dicit: *dat, sed dabit.* ut significet, si non quamprimum accipias, non idcirco putandum te esse neglectum, quia vult Dominus ut pergas postulare, ut perseveres, ut persistas: *Orationi instare.* Coloss. 4. v. 2. solus ipse novit tempus opportunum, quo spirare faciat Spiritum faventem, sed esto securus, si non *dat, dabit* denique, non morieris, quin prius obtineas Spiritum, quem constantiter petis, *Spiritum bonum.* imò fieri potest, ut forte consecutus jam sis, nec advertas, quam ob causam? ob hanc ipsam, quia Spiritus est, an nescis Spiritum rem esse occultam, invisibilem, imperceptibilem? *Nescis, unde veniat,*

aut quò vadat. Jo. 3. si cognoveris se dederit, cognovisses, si cognoveris subtrahat, quantumvis te quaeris assequeris. Quoties accidit, ut exaudiaris, & tamen moriamur? Quiddid sit, consolabor, no. si Pater est, & talis Pater, & disciplinatus, fieri nequit, ut in supplices, ideo de ipso non dicitur: *nescis dare,* sicut dixit de hominibus: *nescis dare,* sed dixit: *dabit* inter homines nòllo dare, quod est, & dare res sunt oppido dantur, & datur, sed non dant. In Deo idem planè est, semper datur, quod novit.

XV.

Habentes alimenta, & quibus regamur, his contenti sumus, qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum Diaboli, & in multa desideria inutria & nociva, quae capiunt homines in interitum & perditionem. 1. Timoth. vers. 8.

1. **C**onsidera humanam felicitatem, si bene perpendas, in eo consistere, quòd possis vivere plènè contentus eo solo, quòd sustentationi necessarium fit, quia quisquis secundum necessitatem vivit, semper est dives; qui secundum voluptatem, semper mendicus. Et haec felicitas adeò est manifesta, ut ab ipsis gentilibus sit agnita, laudata, desiderata, sed non ideo

obtentà. Eorum affectus nimis inordinati, & ideo etiam scelerati, quòd est melius, nempe secundum necessitatem vivere, faciebant, quòd deterius, & ita secundum voluptatem vivebant. Ad Christum perierunt omne genus felicitatis inferre, sive humana foret, sive Divina. Et circo vides post ejus adventum esse numeros, qui ad imitationem